

Hankesuunnitelma - **NAPAKKA -hanke**

Naantalin, Paimion ja Kaarinan valumavesien hallinta

Vesien- ja merenhoidon harkinnanvaraiset valtion avustukset 2025

Sisällys

Hanketiedot	3
1. Johdanto	3
2. Tausta ja tarve	4
3. Hankealueen kuvaus.....	5
3.1 Naantalin Merimasku ja Naantalin merenlahdet	6
Naantalin alueen hanketyötä tukevat suunnitelmat ja raportit	7
3.2 Kaarinan Piikkiönlahden valuma-alue sekä Paimionlahden lähivaluma-alue.....	8
Kaarinan alueen hanketyötä tukevat suunnitelmat ja raportit	8
3.3 Paimionlahti ja Paimionjoen alaosan valuma-alueet.....	9
Paimionlahden alueen hanketyötä tukevat suunnitelmat ja raportit	9
4 Hankkeen linkittyminen muihin vesiensuojeluhankkeisiin	10
5 Tavoitteet.....	14
6 Hanketoimenpiteet ja toteutuksen organisointi	14
Toimenpidepaketti 0. Hankekoordinaatio ja hanketoimijat	14
Toimenpidepaketti 1. Toimenpidekohteiden kartoitustyö	15
Toimenpidepaketti 2. Uusien vesienhoitokohteiden toteuttaminen	16
2.1. Rakennettavien kohteiden valinta ja suunnittelu	16
2.2. Vesienhoitoa edistävien kohteiden toteutus.....	17
Toimenpidepaketti 3. Vesienhallinnan jatkuvuuden turvaaminen ja sidosryhmätyö	18
3.1. Paikallistoiminnan tukeminen ja osaamisen kehittäminen	18
3.2. Yhteistyöverkoston tiedonvaihto	19
Toimenpidepaketti 4. Viestintä.....	20
7 Hankeaikataulu	21
8 Riskit ja niiden hallinta	22
9 Hankebudjetti	22

Hanketiedot

Hankeaika: 1.6.2026 – 31.12.2028

Hankeen kesto: 2,5 vuotta

Hakijat: Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry, Valonia, Kaarinan kaupunki, Naantalın kaupunki, Paimion kaupunki

Haettava avustusosuus: 70 % (perusteena Saaristomeri-ohjelman sekä vesien- ja merenhoidonsuunnitelmien tavoitteiden tukeminen sekä hankkeen merkittävyys kuntayhteistyön kehittämiseksi)

1. Johdanto

Vesien hyvän ekologisen tilan saavuttaminen vaatii vesienhoidon merkittävää edistämistä konkreettisin toimenpitein, minkä lisäksi työn on oltava pitkäjänteistä. Samaan aikaan vesienhoidon tulee olla valuma-aluelähtöistä, mikä vaatii sektorirajat ylittävää yhteistyötä erityisesti maa- ja metsätalouden vesiensuojelutoimien suunnittelussa. Metsä- ja maatalousalueita on ojitettu historiassa runsaasti, minkä vuoksi varsinkin valuma-alueiden vedenpidätyskyky on monin paikoin heikentynyt. Ilmastonmuutoksen lisätessä sateiden määrää ja intensiteettiä, vesienhallinta tulee olemaan entistä haasteellisempaa, ellei korjaavia toimia tehdä. **Vesienhallintaa parantavista toimenpiteistä hyvin moni on maanomistajille täysin vapaaehtoisia, minkä vuoksi maanomistajia tulee innostaa ja tukea näiden toimenpiteiden toteuttamisessa.**

Valuma-alueen luontaisen vedenviivytyskyvyn palauttaminen on tärkeä osa Saaristomereen päätyvän ravinnekuormituksen vähentämistä ja meren tilan parantamista. Vesienhallinnan toimenpiteillä voidaan ennalta ehkäistä tulvia ja tasata virtaamia, pidättää ravinteita ja kiintoainesta sekä välillisesti vähentää eroosiota valuma-alueen eri osissa. Lisäksi toimenpiteillä viestitään kansalaisille vesien paremman tilan merkityksestä, lisätään luonnon monimuotoisuutta ja varaudutaan muuttuvan ilmaston tuomiin haasteisiin. Suomen ennallistamissuunnitelmatyön yhteydessä meriympäristön ennallistamisen tärkeimmäksi toimenpiteeksi on todettu ravinnekuormituksen vähentäminen. Vesistökunnostusten ja vesienhallinnan toimenpiteet on kirjattu osaksi Saaristomeri-ohjelman työsuunnitelmaa, jonka vesistökunnostustyön perustana toimii vesien- ja merenhoidon toimenpideohjelmat sekä Saaristomeri-ohjelman maatalouden vesiensuojelun tiekartta. Saaristomeri-ohjelman taustalla on Suomen hallitusohjelmaan kirjattu tavoite Saaristomereen päätyvän ravinnekuormituksen poistamisesta HELCOM:in Itämeren suurimpien kuormittajien HotSpot-listalta.

Saaristomeri-ohjelman vauhdittamana Saaristomeren valuma-alueen vesienhoidon hanketoiminta on aktivoitunut merkittävästi. Ohjelman tavoitteena on laatia valuma-alueiden yleissuunnitelmat kaikille Saaristomeren valuma-alueen suuremmille vesistöalueille. Lisäksi useille vesistöalueille on laadittu tarkempi valuma-alueen toimenpide/kunnostussuunnitelma, joissa on tunnistettu vesistön tilan parantamisen kannalta keskeiset toimenpiteet (esim. Piikkiönlahden kunnostussuunnitelma). **Onnistuneen ja vaikuttavan vesienhoitotyön painopisteenä tulee aina olla eteneminen valuma-aluesuunnitelmista toteutukseen.** Saaristomeren valuma-alueella on hyviä esimerkkikohteita kuten kosteikkoja, tulvatasanteita ja soiden

ennallistamisia, joita on toteutettu erityisesti ELY-keskusten myöntämällä vesien- ja merenhoidon sekä maa- ja metsätalouden vesienhallinnan avustuksilla. Toimenpidesuunnitelmien toteuttamisen tulee kuitenkin olla laajamittaisempaa vesien ja luonnon tilan parantamiseksi, jonka vuoksi edelleen tarvitaan lisää hyviä kannustavia esimerkkejä vesienhoidon toimenpiteistä.

Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry:llä ja Valonialla on runsaasti kokemusta vesienhoidon valuma-alueyöstä, toimenpiteiden suunnittelusta sekä toteutuksesta. Kaarinan kaupunki ja Naantalin kaupunki ovat viime vuosina aktivoituneet Saaristomeren suojelutyössä, ja molemmissa kunnissa on meren suojelutyölle kohdennettu erillistä taloudellista resurssia. Myös Paimion kaupunki on aktiivisesti toteuttanut vesiensuojelutoimia ja on mukana myös Paimionjoki-yhdistyksen koordinoimassa Saaristomeri-ohjelman pilottilueen Parempi Paimionjoki-hankkeessa. **NAPAKKA-hankkeen keskeisenä tavoitteena on edistää ja toteuttaa suunnitelmissa tunnistettuja ja tiedossa olevia konkreettisia vesienhallinnan toimenpiteitä Naantalin Rymättylän ja Merimaskun, Kaarinan Piikkiönlahden ja Paimion Paimionlahden lähivaluma-alueella.** Hankkeen onnistuneen toteutustyön keskiössä on aktiivinen ja kannustava maanomistajavuoropuhelu ja -yhteistyö.

2. Tausta ja tarve

EU:n vesipuitelidirektiivin tavoitteena on suojella, parantaa ja ennallistaa pinta- ja pohjavesiä niin, ettei niiden tila heikkene ja, että vesistöjen ekologinen tila on vähintään hyvä. Vesienhoidon suunnittelukaudella 2022–2027 merkittävä osa hankkeen keskeisistä kohdevesistöalueista kuten Paimionlahti, Piikkiönlahti ja Naantalin Otavan saaren pohjoispuolta ympäröivät merialueet luokitellaan ekologiselta tilaltaan välttävään tilaan. Otavan saaren pohjoispuolta ja joitain sen sisälahtia lukuun ottamatta Naantalin merialueet ovat tyydyttävässä tilassa. Saaristomeren valuma-alueella merkittävin pintavesien tilaan vaikuttava tekijä on ravinnekuormitus. Maatalous Varsinais-Suomessa on intensiivistä ja maaperä on heikosti vettä läpäisemättömillä savi- ja hiesumailla eroosioherkkää. Saaristomeren valuma-alue on runsaan vesistökuormituksen vuoksi myös Itämeren suojelukomission (HELCOM) Hot Spot -listalla ainoana alueena Suomessa. Saaristomeren valuma-alueen vesiensuojelutoimien toteuttamiselle ja ravinnekuormituksen vähentämiselle on suuri tarve ja mereen päätyvän hajakuormituksen poistaminen HELCOM:in suurimpien kuormittajien listalta on nostettu myös pääministeri Petteri Orpon hallitusohjelman ja Saaristomeri-ohjelman tavoitteeksi. Lisäksi Saaristomeren ravinnekuormituksen vähentäminen ja tilan parantaminen sekä luonnon monimuotoisuuden parantaminen ovat Varsinais-Suomen maakuntastrategian keskeisiä tavoitteita.

Ilmastonmuutoksen myötä rankkasateiden määrien on ennustettu lisääntyvän, millä on suuri vaikutus erityisesti pienten jokivesistöjen valuma-alueiden vesienhallintaan. Suurin osa fosforista päätyy vesistöihin kiintoaineksen mukana, ja erityisesti talviaikaisen sadannan kasvu ja korkeammat lämpötilat kasvattavat mereen päätyviä kiintoaine- ja ravinnehuuhtoumia. Lisäksi kesäaikaisten kuivuusjaksojen on ennustettu yleistyvän ja vesienhallinnan ratkaisujen avulla vettä voidaan varastoida ja viivyttää valuma-alueilla. Nämä tekijät korostavat vesienhallintaan ja eroosion torjuntaan liittyvien toimenpiteiden merkitystä ilmastonmuutokseen sopeutumisen välineinä.

Suomen lajien uhanalaisuusarviointi, Punainen kirja, julkaistiin maaliskuussa 2019. Kymmenen vuoden välein julkaistava arviointi seuraa lajien uhanalaistumiskehitystä Suomessa. Monet Suomen vaelluskalat, kuten taimen, järvilohi, ankerias ja vaellussiika, ovat edelleen uhanalaisia. Niiden tilaan ovat vaikuttaneet useat tekijät, kuten erityisesti vesirakentaminen, metsien ja soiden ojitukset sekä rehevöityminen. Myös kaikki eteläisen Suomen virtavedet ovat elinympäristöinä uhanalaisia, ja Suomen virtavesistä savimaiden virtavedet ovat elinympäristöinä kaikkein uhanalaisimpia. Virtavesissä viihtyviä ja niistä riippuvaisia eliöitä on vaelluskalojen ohella runsaasti. **Naantalin saarten ja rannikon valuma-alueille, Piikkiönlahden valuma-**

alueelle sekä Paimionlahden lähivaluma-alueelle kohdistettavilla veden viipymää lisäävillä ja uomia luonnonmukaistavilla toimenpiteillä voidaan osaltaan parantaa valuma-alueiden virtavesien ja rannikkoalueen elinympäristöjen tilaa.

NAPAKKA-hankeen tavoitteena on jatkaa Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmien (2022–2027) tavoitteiden toteuttamista ja siten Euroopan vesipuitedirektiivin ja meristrategiadirektiivin toimeenpanoa sekä esimerkiksi pienvesien suojelu- ja kunnostusstrategiaa. Lisäksi virtavesi- ja kosteikkolajiston osalta hanke toteuttaa YK:n biodiversiteettisopimuksen ja EU:n biodiversiteettistrategian tavoitteiden mukaisia käytännön toimenpiteitä ennallistamalla laadultaan heikentyneitä elinympäristöjä. Rehevoitymistä ehkäisevät toimenpiteet Saaristomereen laskevien vesistöjen valuma-alueilla parantavat myös rannikkovesien tilaa ja linkittyvät sitä kautta merenhoidon toimenpideohjelmaan.

Suomessa maanomistajien vesiensuojelun toimenpiteet perustuvat suurilta osin vapaaehtoisuuteen ja hyvin harva maanomistaja itsenäisesti toteuttaa vesienhoidon toimia. Vaikuttavan vesienhoidon edellytyksenä on maanomistajayhteistyö ja toiminnan aktivointi. **Toiminnan kannalta tehokkainta olisi, että jokaisella valuma-alueella olisi oma valuma-aluekoordinaattori, joka pystyisi kokonaisvaltaisesti suunnittelemaan ja tukemaan vesiensuojelua ja -hallintaa koko valuma-alueen tasolla.** Koska ympäristöhallinnoilla tai kunnilla ei tällä hetkellä ole resursseja tällaiseen, alueellisten hankkeiden merkitys valuma-alueen vesiensuojelussa on suuri. Onnistunut vesiensuojelu vaatii maanomistajatapaamisia ja maanomistajien näkemysten kuuntelemista. **NAPAKKA-hankkeessa tulee toimimaan nimetty hankekoordinaattori, jonka tehtävänä on toteuttaa konkreettista maanomistajayhteistyötä hankkeen kohdevaluma-alueilla. NAPAKKA-hankkeessa tullaan pilotoimaan kolmen kunnan yhteistä valuma-aluekoordinaattorimallia.**

3. Hankealueen kuvaus

Hankkeen toiminta-alueet sijaitsevat Naantalissa, Kaarinassa ja Paimiossa. **Naantalissa valuma-aluekoordinaattori toimii koko Naantalin kaupungin alueella.** Naantalin Merimaskussa on maanomistaja-aktiivisuutta ja jo tiedossa olevia vesienhallinnan toimenpidekohteita, joiden toteutusta hankkeessa voidaan edistää. Lisäksi Naantalin merenlahdet -hankkeessa laadittiin kunnostussuunnitelmat, joita tullaan hankkeen toteutuksessa hyödyntämään potentiaalisten toimenpidekohteiden kartoittamisessa. Nämä merenlahdet ovat: Sannaistenlahti, Matinlahti, Kolkka ja Kukonsalmi, Vesiniemi, Ajolanlahti, Nuikonlahti, Kirkko- ja Vähäsalmi, Niulalahti sekä Kuristenlahti. Hankkeessa toimintaa tullaan kohdistamaan Merimaskun ja Naantalin merenlahdet-hankkeen suunnittelualueille, mutta vesienhallinnan toimenpiteitä tullaan toteuttamaan maanomistajälähtöisesti koko Naantalin alueella.

Kaarinassa hanke toimii erityisesti Piikkiönjoen valuma-alueella sekä Piikkiön Paimionlahteen laskevalla valuma-alueella Ylttöisten ja Linnunpään alueilla. Kaarinan alueella hanketoimia ei kohdenneta alueille, joilla on samanaikaista käynnissä olevaa hanketoimintaa mm. VALUTA3- ja Ladjakoskenojan vesienhallinnan PILOT-hanke. Hankkeen alkuvaiheessa toiminta kohdennetaan Piikkiön Paimionlahteen laskeville valuma-alueille Ylttöisten ja Linnunpään alueilla sekä Piikkiönlahden muille osa-valuma-alueille. Käynnissä olevien muiden hankkeiden päättyessä, hankkeessa jatketaan valuma-alueityötä erityisesti Piikkiönjoen valuma-alueella.

Paimion alueella hankkeen kohdealueina ovat Paimionlahden lähivaluma-alue sekä Paimionjoen alaosien valuma-alueet. Paimionjoki-yhdistyksen koordinoimassa (VARELY rahoittama) [Parempi Paimionjoki-hankkeessa](#) (2025–2027) kohdealueena on Vähäjoen valuma-alue, jonka vuoksi NAPAKKA-hankkeen toimia ei tälle alueelle kohdisteta ja hanke painottuu Vähäjoen valuma-alueen ulkopuolisiin Paimionjoen alaosan valuma-alueen alueisiin, täydentäen jo käynnissä olevaa vesienhoidon työtä.

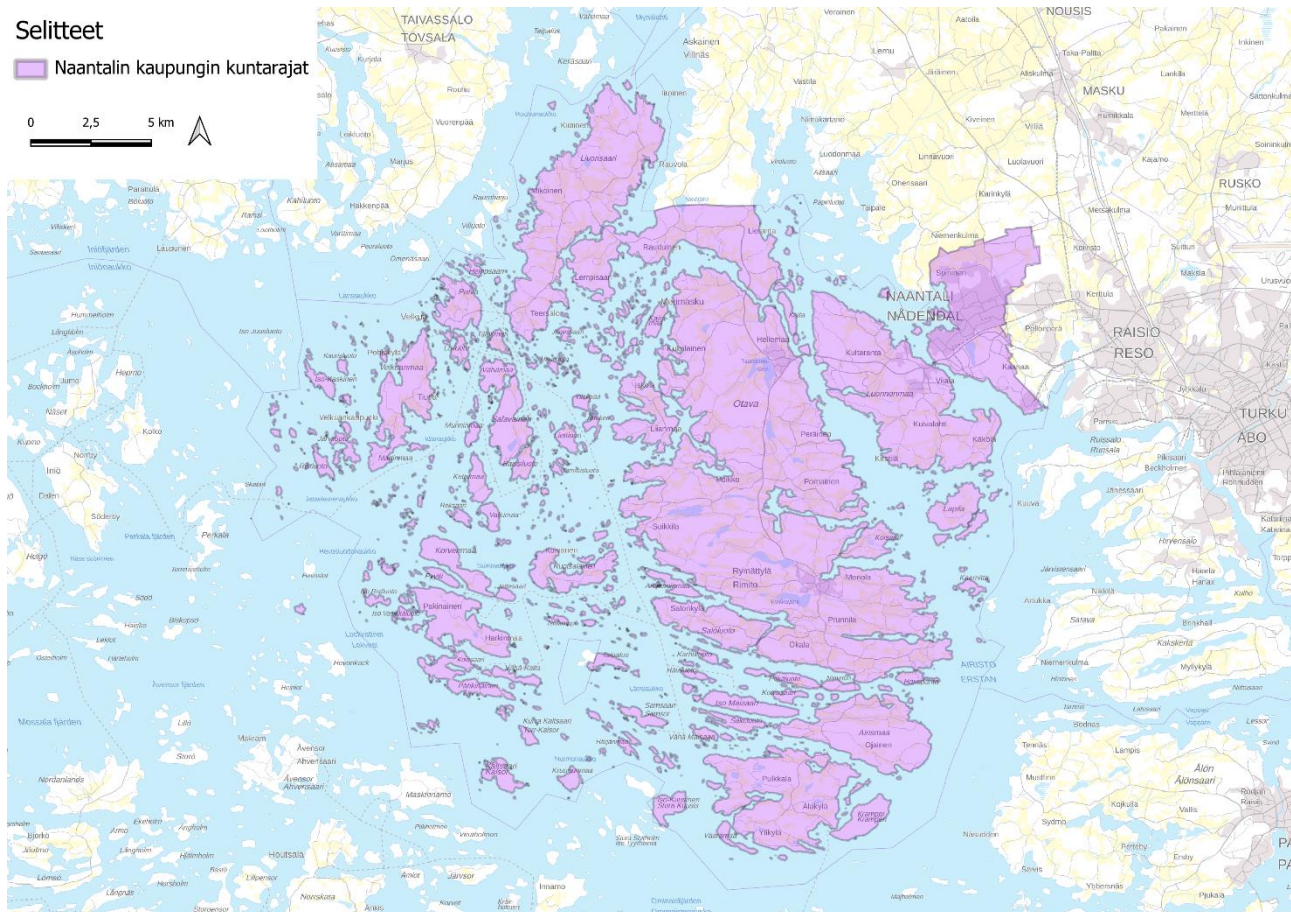
Hankkeen työkokonaisuudet kohdennetaan ensisijaisesti edellä mainituille kohdealueille, mutta toimia tehdään myös muilla hankekuntien alueilla, mikäli se on vesienhoidon vaikuttavuuden ja resurssitehokkuuden näkökulmasta perusteltua.

3.1 Naantalin Merimasku ja Naantalin merenlahdet

Naantalin kaupunki on viime vuosina (2022–2025) systemaattisesti panostanut vesien tilan parantamiseen varaamalla talousarviossaan erillisen Saaristomeri-rahamen vesiensuojelutoimille. Vuonna 2024 valmistui Naantalin kaupungin Saaristomeritoimien yleissuunnitelma, jossa on tunnistettu keskeiset toimenpiteet vesien tilan parantamiseksi. Suunnitelmassa paikallinen valuma-alueyhteistyö ja alueellinen kunnan rajat ylittävä yhteistyö on tunnistettu kahdeksi kolmesta kärkitoimenpiteestä, joita haettava NAPA-KA-hanke tukee merkittävästi.

Osana Naantalin kaupungin Saaristomerityötä paikallisia vesiensuojelutarpeita on noussut esille maanomistajien toimesta. Niitä on tunnistettu myös rannikkoalueen tilan kartoitusten yhteydessä. Naantalin Merimaskussa paikalliset maanomistajat ovat aktivoituneet vesiensuojelutoimien toteuttamiseksi. Lisäksi Naantalin Coastrider-kartoituksissa on tunnistettu rannikkovesissä valuma-alueilta tulevan kuormituksen Hot Spot -alueita. Kartoitusten perusteella tunnistettiin ja valittiin Naantalin merenlahdet -hankkeen kohdealueet ja alueille valmistui kesällä 2025 valuma-alueiden toimenpidesuunnitelmat.

NAPA-KA-hankkeen tavoitteena on tukea Naantalin kaupungin alueella maanomistajalähtöisesti tunnistettujen vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelua ja toteutusta sekä kartoittaa Naantalin merenlahdet -hankkeen toimenpidesuunnitelmissa ehdotettujen toimenpiteiden toteutusmahdollisuuksia sekä mahdollisuuksien mukaan toteuttaa näitä toimenpiteitä.

Kuva 1: Hankkeen Naantalin kaupungin kohdealue. Erityisesti hankkeessa toimenpiteitä tullaan toteuttamaan Naantalin Merimaskussa sekä Sannaistenlahden, Matinlahden, Kolkan ja Kukonsalmen, Vesiniemen, Ajolanlahden, Nuikonlahden, Kirkko- ja Vähäsalmien, Niulalahden sekä Kuristenlahden valuma-alueilla.

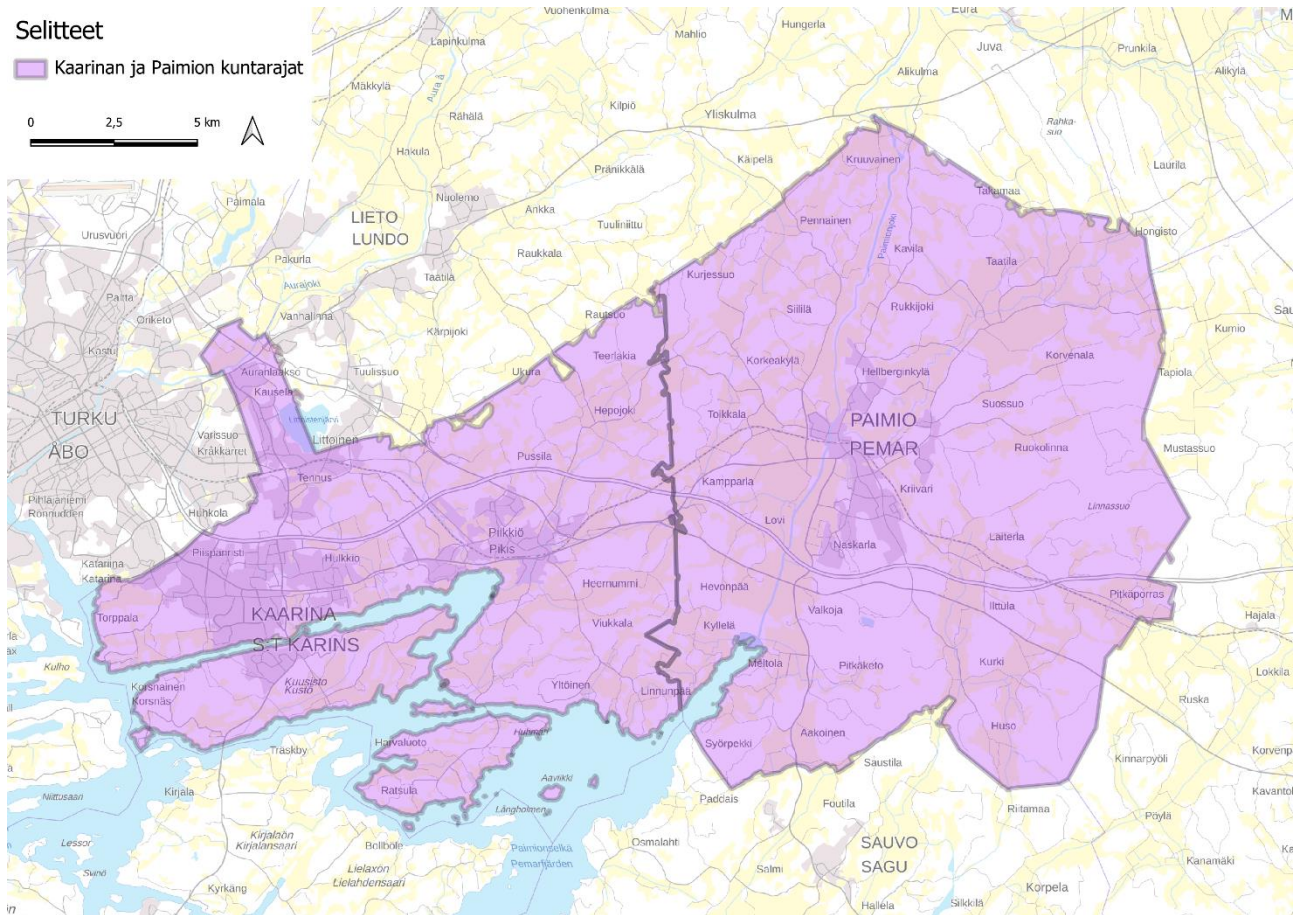
Naantalin alueen hanketyötä tukevat suunnitelmat ja raportit

Keskeisiä Naantalin alueella hankkeen toteutusta tukevia suunnitelmia ja selvityksiä ovat muun muassa:

- Nuikonlahti-Rymättylä-valuma-alueen vesiensuojelutoimenpiteiden ja luonnon monimuotoisuuden edistämisen yleissuunnitelma (Turun ammattikorkeakoulu, 2012)
- Rymättylän ja Merimaskun yleissuunnitelma – Rantojen monikäyttö, luonnon monimuotoisuus, kosteikot ja suojavyöhykkeet (Varsinais-Suomen ELY-keskus, 2015)
- Oukkulanlahden - Naantalinaukon ranta-alueiden monikäyttösuunnitelma (Varsinais-Suomen ELY-keskus, 2014)
- Askaistenlahden tila ja kuormitus 1991–2020 (Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry 2021)
- Naantalin merenlahdet-hankkeessa tuotetut lahtien kunnostussuunnitelmat (Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry, 2025)
- Koverinlahden valuma-alue selvitys ja toimenpide-ehdotukset (Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry, 2022)

3.2 Kaarinan Piikkiönlahden valuma-alue sekä Paimionlahden lähivaluma-alue

Kaarinan Piikkiönlahden valuma-alueen kunnostussuunnitelma valmistui vuonna 2024, jonka jälkeen Kaarinan kaupunki on johdonmukaisesti lähtenyt edistämään kunnostussuunnitelmassa tunnistettuja toimenpiteitä (mm. VALUTA3- ja Ladjakoskenojan PILOT-hankkeet). NPAKKA-hankkeessa tavoitteena on jatkaa VALUTA3-hankkeessa tehtyä valuma-alue työtä erityisesti Piikkiönjoen valuma-alueella sekä lisäksi kohdistaa valuma-alue työtä Ylttöisten ja Linnunpään alueille, joilta vedet laskevat Paimionlahden läheisyyteen lähellä Paimion ja Kaarinan kuntarajaa. Ylttöisten ja Linnunpään alueet ovat käytännössä katsoen osa Paimionlahden lähivaluma-aluetta, joka on hankkeessa Paimion kaupungin osalta kohdealueena. Näiden kohdealueiden lisäksi toimenpiteitä saatetaan toteuttaa muillakin osilla Piikkiönlahden valuma- ja rannikkoaluetta (kuva 2). Piikkiönlahden valuma-alueella toimia ei kohdisteta samanaikaisesti alueille (Ladjakoskenpuro ja Hepojoki), joissa on käynnissä vastaavaa hanketoimintaa lokakuuhun 2026 asti. Tarvittaessa NPAKKA-hankkeessa voidaan kuitenkin jatkaa hankkeissa esiselvitettyjen kohteiden toteutusta, jolloin toimenpiteitä on mahdollista toteuttaa kustannustehokkaammin esiselvitystyön ollessa jo tehty.

Kuva 2: Kaarinan ja Paimion kaupunkien hankealueet. Hankkeessa erityisinä kohdealueina on Piikkiönjoen valuma-alue sekä Paimionlahden lähivaluma-alue ja Paimionjoen alaosan valuma-alueet.

Kaarinan alueen hanketyötä tukevat suunnitelmat ja raportit

Keskeisiä Kaarinan alueella hankkeen toteutusta tukevia suunnitelmia ja selvityksiä ovat:

- Piikkiönlahden kunnostussuunnitelma (Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry. Julkaisu 126. 2024)
- Kaarinan Ladjakoskenojan purokunnostusraportti. Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry. Julkaisu 122. 2022.
- Turun, Kaarinan ja Ruskon pohjavesien suojelusuunnitelma. Lauri Joroinen 2009.
- Rauhalinnan hulevesisuunnitelma. Sitowise 2016.
- Kaarinan ojaesitykimukset vuosina 2007 ja 2008. Lounais-Suomen vesi- ja ympäristötutkimus Oy 2008.
- Rauhalinnan osayleiskaava: Luontoselvitys, lajistosiselvitys ja maankäytöllinen esiselvitys. Suomen ympäristökonsultit 2012.

3.3 Paimionlahti ja Paimionjoen alaosan valuma-alueet

Paimion kaupungin osalta hankkeen kohdealueina on Paimionlahden lähivaluma-alue ja rannikkoalueet sekä Paimionjoen alaosien valuma-alueet (kuva 2). Toimia ei kohdisteta Paimion Vähäjoen valuma-alueelle, joka on Paimionjoki-yhdistyksen Saaristomeri-ohjelman pilottihankkeen kohdealueena. Paimionlahdelle on laadittu Paimionlahden Natura-2000 alueen käyttö- ja hoitosuunnitelma (Perkonen & Salmi 2013), jossa on tunnistettu lahden alueelle tarpeellisia toimenpiteitä, mutta erillistä vesienhoitoon liittyvää valuma-alue suunnitelmaa ei Paimionlahden lähivaluma-alueille ole laadittu. Saaristomeri-ohjelman puitteissa Paimionjoelle toteutettiin koko valuma-alueen yleissuunnitelma, jonka osana tuotettiin vesiensuojelun toimenpideaineisto viranomaiskäyttöön. Tässä aineistossa on tunnistettu Paimionjoen alaosille tarpeellisia toimenpiteitä, mutta Paimionlahden lähivaluma-alueet ovat jääneet pilottialueiden ulkopuolelle. Tämän vuoksi hanke tulee erityisesti painottumaan Paimionlahden lähialueille, tukien käynnissä olevaa Saaristomeri-ohjelman pilottialueiden toteutusta.

Paimionlahden alueen hanketyötä tukevat suunnitelmat ja raportit

Keskeisiä Paimion alueella hankkeen toteutusta tukevia suunnitelmia ja selvityksiä ovat:

- Paimionlahden Natura 2000 -alueen hoito- ja käyttösuunnitelma. Varsinais-Suomen ELY-keskus. 2013.
- Paimionjoen valuma-alueen yleissuunnitelma. Varsinais-Suomen ELY-keskus. 2025

4 Hankkeen linkittyminen muihin vesiensuojeluhankkeisiin

Varsinais-Suomessa vesistöjen ja Saaristomeren tilan parantamiseen tähtääviä hankkeita on paljon. Hankkeen suunnitteluvaiheessa on huomioitu hankkeen kohdealueiden sekä kuntien alueella aiemmin toteutetut sekä käynnissä olevat hankkeet. Laajemmassa kuvassa hanke täydentää Saaristomeri-ohjelman työsuunnitelman mukaista toimintaa, keskittyen Naantalin Merimaskun ja Naantalin merenlahdet -hankkeen suunnittelualueelle, Parempi Paimionjoki-hankkeen ja Paimionjoen pilottialueen toimintaa täydentäen Paimionjoen alaosiin ja Paimionlahden lähivaluma-alueelle sekä Piikkiönlahden valuma-alueelle, jossa jatketaan mm. VALUTA3 ja Ladjakoskenoja PILOT-hankkeita. NPAKKA-hankkeen tavoitteena on tuoda hankealueille jatkuvuutta vesiensuojelutoimintaan sekä laajentaa toimintaa alueille, joilla on aiemmin ollut hyvin vähän laajempaa hanketoimintaa. Parhaillaan käynnissä olevat muiden valuma-alueiden hankkeet huomioidaan hankkeen toteutuksessa, huolehtien tiiviistä tiedonvaihdesta ja yhteistyöstä. Lisäksi hankkeen alkaessa tunnistetaan valtakunnallisia tai muita alueellisia hankkeita yhteistyön edistämiseksi.

Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys

Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen hanketoiminta on sekä omien hankkeiden toteuttamista että osallistumista hankekumppanina muiden vetämiin hankkeisiin Varsinais-Suomessa ja Satakunnassa. Hanketoiminta on keskittynyt vesistöjen tilan arviointeihin ja vesistökohtaisten kunnostussuunnitelmien sekä yleissuunnitelmien laatimiseen.

- Salon järvet-hanke (2024–2026), jossa selvitetään 23 järven nykytilaa ja laaditaan 15 järvelle kunnostussuunnitelmat. Hankkeen toiminta-alue on Salo, Lohja ja Raasepori.
- Saaristomeren merenlahdet ja muiden vesistöjen kunnostushankkeen suunnittelukohteet ovat Kemiönsaarella, Kustavissa ja Paraisilla (2024–2025). Hankkeessa laaditaan järville, virtavesille ja merenlahdille kunnostussuunnitelmia.
- Sauvon Kärkiniemenlahden ja Rantolansuntin sekä Taivassalon Vehaksen, Ahaisten, Hilloisten ja Järppilän alueen kunnostussuunnitelma-hankkeessa (2024–2025) laaditaan nykytilaan perustuvat kunnostussuunnitelma kahdelle merenlahdelle.
- Laajoen vesistöön laaditaan vuosina 2025–2026 vesiensuojelun yleissuunnitelma.

Valonia

Hankkeen toiminta kytkeytyy useisiin jo käynnissä oleviin hankkeisiin Varsinais-Suomessa, joita Valonia koordinoi tai joissa Valonia on yhteistyökumppanina. Maa- ja metsätalouden vesienhallintaa ja vesiensuojelun yhteistyötä on kehitetty ja toteutettu useissa hankkeissa viime vuosina. Parhaillaan käynnissä olevien hankkeiden kanssa tullaan tekemään tiedonvaihtoa ja viestinnällistä yhteistyötä. Kuvaukset hankkeista löytyvät Valonian verkkosivuilta.

Tällaisia ovat muun muassa:

- Varsinais-Suomen Vesistökunnostusverkosto perustettiin vuonna 2018 hanketoiminnalla ja sen koordinoinnista vastaa Valonia yhteistyössä suunnitteluryhmän kanssa. Verkoston kautta viestitään vesiensuojelusta ja eri toimijoiden mahdollisuuksista vaikuttaa vesiensuojeluun.
- VALUTA3-hanke (2024–2026) Hepojoen ja Tarvasjoen valuma-alueilla edistää konkreettisia vesiensuojelu ja -hallintatoimenpiteitä. (WWF Suomi, Valonia, Kaarinan kaupunki ja Paimionjoki-yhdistys)
- RESIST (2023–2027) luontopohjaisten vesienhallintamenetelmien edistäminen Aurajoen sivujoen Savijoen valuma-alueella sekä Turun kaupungin alueella hulevesien hallinnassa (Valonia, Turun

kaupunki, Turun yliopisto, Turun AMK, LUKE). Savijoen valuma-alueella laaditaan vesienhallinnan yleissuunnitelma hankeaikana ja edistetään erilaisia vesienhallinnan toimenpiteitä.

- *Sponge Enough?* (2025–2027) tarkastelee Saaristomeren valuma-alueen luontaisen veden pidätys ja viivytysominaisuuksien palauttamista paikkatietomenetelmien avulla ja viestii luonnonmukaisen vesirakentamisen ja vesienhallinnan toimenpiteiden tärkeydestä muuttuvassa ilmastossa.
- Saaristomeri-ohjelman toimeenpano (2023–2025) (Valonia / Varsinais-Suomen liitto ja Varsinais-Suomen ELY-keskus), jossa Valonian Saaristomerikoordinaattorin rooli on edistää vesien- ja merenhoidon toimenpiteiden toteutusta Saaristomeren valuma-alueella.
- *Metsistä merelle* (2025–2027) hankkeessa yhteistyössä BSAG:n ja Kemiönsaaren kunnan kanssa edistetään metsätalouden vesiensuojelukäytäntöjä ja kohdennetaan kunnostustoimenpiteitä erityisesti Saaristomeri-ohjelman pilottialueille Aurajoen ja Paimionjoen valuma-alueille sekä Kemiönsaareen.
- Askaisten- ja Mynälahden valuma-alueyhteistyö -hankkeen (2025–2027) hankkeessa kartoitetaan valuma-alueen vesiensuojelun kannalta keskeiset sidosryhmät ja määritellään alueellinen vesistövisio. Vision avulla asetetaan tavoitteet alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin sekä laaditaan yhteistoimintasuunnitelma valuma-aluetyön järjestäytymiselle. Hankekumppaneina ovat Valonia, Naantalin kaupunki, Maskun kunta, Nousiaisten kunta, Mynämäen kunta, Vehmaan kunta & Vehmaan vesistöjen hoito- ja suojeluyhdistys, Taivassalon kunta ja Kustavin kunta.

Lisäksi Valoniassa on useita päätyneitä hankkeita, joiden kokemuksia ja tuloksia voidaan hyödyntää NAPA-KA-hankkeessa: Pienten kuntien vesistölähtöiset hulevesiratkaisut, Kuntien METSO-rantajatkumot, Maatalouden vesistöpolku, Valuma-aluesuunnittelu ja puunkäyttö maa- ja metsätalouden vesienhallinnassa ja vesiensuojelussa (PUUJALKA)-hanke, Virtaa kaupunkipuroihin- Kuninkojen kunnostaminen, Varsinais-Suomen Helmikunnat 1-III-hankkeiden erityisesti pienvesikartoitukset ja pienvesiosaaminen, Pienvesi-HELMI-hanke.

Naantalin kaupunki

Naantalin kaupunki on asettanut ympäristö- ja ilmasto-ohjelmassaan strategisia tavoitteita, jotka tukevat hanketta: kasvihuonekaasupäästöjen vähentäminen 80 % vuoteen 2030 mennessä vuoden 2007 tasosta, luonnon köyhtymisen pysäyttäminen vuoteen 2030 mennessä, Saaristomeren ja vesistöjen hyvä tila vuoteen 2030 mennessä ja että Naantali on esimerkillinen ympäristö- ja ilmastotoimija, -viestijä ja -kasvattaja. Strategisten toimenpiteiden saavuttamiseksi tarvitaan konkreettisia toimia, joita on tehty viime vuosina eri hankkeissa ja kaupungin omana toimintana.

Tällaisia ovat muun muassa:

- Naantalin Saaristomeritoimet-hankkeessa valmistui 2024 Naantalin Saaristomeritoimien yleissuunnitelma vuosille 2024–2030, joka on luettavissa kaupungin kotisivuilla. Yleissuunnitelmaa on jo toteutettu kaupungin Saaristomeri-toimille varatulla määrärahalla vuonna 2025.
- Naantalin merenlahdet -hanke (2023–2025) toteutettiin yhdessä Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen kanssa ja Saaristomeren suojelurahaston osittaisella tuella. Kohteet valittiin Naantalin kaupungin vuosina 2022 ja 2023 teettämässä Coastrider-tutkimuksissa todetuista hot spot-kohteista pääosin Rymättylän alueelta. Hankkeessa laadittiin merenlahtikohtaiset kunnostussuunnitelmat (9 kpl). Suunnittelualueen pinta-ala on 7 197 ha. Hankkeeseen kuului myös neuvontaa vesiensuojeluasioissa ja toimenpiteiden toteuttamiseen liittyvissä lupakysymyksissä.

- Ärviän esiintyminen ja poisto Naantali -hanke (2025–2026) toteutetaan yhdessä Turun Ammattikorkeakoulun kanssa. Hankkeessa testataan dronekuvauksen soveltuvuutta tähkä-ärviän/uposkasvillisuuden kartoittamisessa. Lisäksi tavoitteena on testata tähkä-ärviän poistoa ja hyötykäyttöä käytännössä sekä saada alustavia tuloksia korjuun vaikutuksista pilottialueella. Hanke on saanut Leader-rahoituspäätöksen.
- Askaisten- ja Mynälahden valuma-alueyhteistyö -hankkeen (2025–2027) hankkeessa kartoitetaan valuma-alueen vesiensuojelun kannalta keskeiset sidosryhmät ja määritellään alueellinen vesistövisio. Vision avulla asetetaan tavoitteet alueellisiin ja paikallisiin tarpeisiin sekä laaditaan yhteistoimintasuunnitelma valuma-alueen järjestyntymiselle. Hankekumppaneina ovat Valonia, Naantalin kaupunki, Maskun kunta, Nousiaisten kunta, Mynämäen kunta, Vehmaan kunta & Vehmaan vesistöjen hoito- ja suojeluyhdistys, Taivassalon kunta ja Kustavin kunta.
- Saariston linnut törmiltä ruovikoihin -hanke (2025–2026) on Naantalin, Paraisten, Kaarinan ja Kemiönsaaren kuntien yhteishanke, jonka tavoitteena on saaristolintujen elinympäristöjen parantaminen. Erityisesti hankkeessa halutaan tehdä konkreettisia toimia, joilla voidaan parantaa lintujen pesimäolosuhteita. Hankkeessa on tavoitteena tehdä pääskyille keinopesiä sellaisilla kunnan omistamilla kohteilla, joilla niiden katsotaan eniten hyödyttävän pääskyjen pesintää. Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on myöntänyt hankkeelle avustusta.
- Varsinais-Suomen Helmikunnat III -hanke (2024–2025) on jatkumoa aiemmille Varsinais-Suomen Helmikunnat hankkeille 1 ja 2, ja on Valonian ja viiden varsinaissuomalaisen kunnan yhteinen luonnonhoitohanke. Naantalissa hankkeen aikana kunnostetaan ja hoidetaan Velkuanmaan Sekstantin katajaketo. Hanke on edennyt suunnitelmallisesti. Hanketta rahoitetaan ympäristöministeriön Helmi-elinympäristöohjelman Kunta- ja Järjestö-Helmi erityisavustuksen kautta. Avustuksen on myöntänyt Uudenmaan ELY-keskus.
- Paikallisesti ekologisesti merkittävien vedenalaisten meriluontoalueiden eli PEMMA-alueiden kartoituksia on tilattu Naantalin kaupungin omistamille vesialueille vuonna 2025.

Kaupungin ympäristö- ja ilmasto-ohjelma ja sen vuosittaiset toteumat vuodesta 2020 alkaen ovat luettavissa kaupungin kotisivuilta: <https://www.naantali.fi/fi/osallistuminen-ja-paatoksenteko/talous-ja-strategia/strategiat-ohjelmat-ja-suunnitelmat/ymparisto>.

Kuvaukset kaupungin muista käynnissä olevista ja päätyneistä ympäristöhankkeista on luettavissa kaupungin kotisivuilta: <https://www.naantali.fi/fi/asuminen-ja-ymparisto/luonto-ja-ymparisto/ilmasto-ja-ymparistotyö/naantalin-kaynnissa-olevia>.

Kaarinan kaupunki

Kaarinan kaupunki on viime vuosina ottanut yhä aktiivisemmän roolin luonnon monimuotoisuuden ja vesiensuojelun edistämässä. Saaristomeren hyvinvointi on nostettu yhdeksi kaupungin tärkeistä tavoitteista, ja se näkyy myös Kaarina-strategiassa 2023–2030. Kaupunki on varannut vuosittain määrärahan Saaristomeren suojeluun, mikä on mahdollistanut konkreettiset teot ja aktiivisen yhteistyön eri toimijoiden kanssa. Viime vuosina Kaarina on tehnyt vesiensuojelutyötä yhdessä muun muassa WWF Suomen, Turun AMK:n, Livian, Turun yliopiston, Valonian ja Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen kanssa.

Kaarinan rannikolla sijaitsevat Kuusistonsalmi ja Piikkiönlahti ovat tärkeitä ja paljon käytettyjä vesialueita, mutta ne ovat kärsineet pitkään rehevöitymisestä. Vuonna 2024 valmistunut Piikkiönlahden kunnostussuunnitelma tarjoaa hyvän pohjan alueen tilan parantamiseen, ja sen toimenpiteitä on jo alettu toteuttaa useissa hankkeissa, kuten VALUTA3 Varsinais-Suomi ja Ladjakosken yläosan vesienhallinta – PILOT.

Lisäksi Kaarina on ollut mukana useissa muissa luonto- ja vesistöhankeissa, kuten Ruokohelmi III ja Helmikunnat -hankkeissa. Työ jatkuu pitkäjänteisesti niin, että 2030-luvulla Kaarinan vesistöt ja rannikkoalueet olisivat jo selvästi paremmassa kunnossa – ja Saaristomeri askeleen lähempänä parempaa tulevaisuutta.

Tällaisia ovat muun muassa:

- VALUTA3-hanke (2024–2026) Hepojoen ja Tarvasjoen valuma-alueilla edistää konkreettisia vesiensuojelu ja -hallintatoimenpiteitä. (WWF Suomi, Valonia, Kaarinan kaupunki ja Paimionjoki-yhdistys)
- Maatalouden vesistöpolku (2023–2025) vesiensuojelu- ja vesienhallintatoimenpiteiden edistäminen Kaarinan Myllyojassa, (Ammattiopisto Livia, Turku AMK, Valonia)
- Varsinais-Suomen Helmikunnat III (2024–2025) Helmi-elinympäristöjen kunnostaminen ja hoito (Valonia, Uusikaupunki, Salo, Naantali, Parainen, Kaarina)
- Saariston linnut törmiltä ruovikoihin -hanke (2025–2026) on Naantalın, Paraisten, Kaarinan ja Kemiönsaaren kuntien yhteishanke, jonka tavoitteena on saaristolintujen elinympäristöjen parantaminen. Erityisesti hankkeessa halutaan tehdä konkreettisia toimia, joilla voidaan parantaa lintujen pesimäolosuhteita. Hankkeessa on tavoitteena tehdä pääskyille keinopesiä sellaisilla kunnan omistamilla kohteilla, joilla niiden katsotaan eniten hyödyttävän pääskyjen pesintää. Varsinais-Suomen Elinkeino-, liikenne- ja ympäristökeskus on myöntänyt hankkeelle avustusta.

Paimion kaupunki

Paimion kaupungin ilmasto- ja ympäristöohjelman tavoitteena on saavuttaa 80 % päästövähennystavoite vuoteen 2030 mennessä vuoteen 2005 verrattuna. Toimintakaudella 2023–2026 Paimion tavoitteena on pysäyttää luonnon monimuotoisuuden heikkeneminen ja toimia esimerkkinä ympäristövastuullisessa toiminnassa ja huomioida kaikissa päätöksenteon tasoissa ympäristövastuulliset näkökulmat. Toimina on muun muassa vesiensuojelutoimenpiteiden toteuttaminen.

Kaupungin strategiassa on mainittu, että kaupunki ottaa huomioon vesistöön kohdistuvan kuormituksen yhdessä Paimionjoki-yhdistyksen ja muiden toimijoiden kanssa valumien estämiseksi. Näin huolehditaan omalta osaltamme Saaristomeren laadun kehittämisestä.

Paimion kaupunki on ollut perustamassa Paimionjoki-yhdistystä yhdessä valuma-alueen muiden kuntien kanssa vuonna 2010. Yhdistys toteuttaa pääasiallisesti hanketyönä erilaisia vesiensuojeluun ja luonnon monimuotoisuuteen liittyviä töitä, joissa kaupunki on välillisesti mukana yhdistyksen jäsenenä. Yhdistyksen toimipiste on Paimion kaupungintalolla, joten yhteistyö on sujuvaa.

Tällaisia ovat muun muassa:

- Varsinais-Suomen Helmikunnat (2021–2022) oli Valonian ja 7 varsinaissuomalaisen kunnan yhteinen luonnonhoitohanke. Paimiossa hoidettiin hankkeen aikana Juntolan luonnonsuojelualueetta, vanhan vedenpuhdistamon aluetta paremmin linnuille sopivaksi sekä Karhunojan ja Vähäjokipolun varsia monimuotoisemmiksi.
- Varsinais-Suomen Helmikunnat II (2023–2024) oli Valonian ja kahdeksan varsinaissuomalaisen kunnan yhteinen luonnonhoitohanke. Paimiossa perustettiin hankkeen aikana kaksi laidunta Vähäjoen varteen.
- Parempi Paimionjoki-hanke 2025–2027 sekä Paimionjoen Saaristomeri-ohjelman toteuttaminen. Paimionjoelle on päivitetty valuma-alueen yleissuunnitelma (2025).

5 Tavoitteet

Hankkeen keskeinen tavoite on osaltaan parantaa Paimionlahden, Piikkiönlahden sekä Naantalin rannikkoalueiden erityisesti Merimaskua ympäröivien rannikkoalueiden sekä niihin laskevien vesistöjen ekologista tilaa aktivoimalla alueen maanomistajia ja toteuttamalla luonnonmukaisia vesienhallinnan toimenpiteitä. Vesistöjen tilan parantaminen vaatii systemaattista ja pitkäjänteistä työtä. Hankkeen pidemmän aikavälin tavoitteeksi on asetettu vuosi 2035. Tavoitteena on toteuttaa vuoteen 2035 mennessä merkittävä määrä konkreettisia vesienhoidon toimenpiteitä Naantalin, Kaarinan ja Paimion kaupungin alueilla, joiden avulla tuetaan laajempaa vesielinympäristöjen ekologisen tilan sekä Saaristomeren tilan paranemista.

Edistettävät vesienhallinnan toimenpiteet ovat vaikuttavia ja monitavoitteisia, joilla vähennetään Saaristomereen päätyvää kiintoaine- ja ravinnekuormitusta, parannetaan valuma-alueiden veden viipymää ja ilmastokestävyyttä sekä parannetaan vesielinympäristöjen olosuhteita ja tilaa.

Lisäksi hankkeen tavoitteena on antaa positiivia esimerkkejä, sekä kannustaa ja tukea paikallisesti maanomistajia toteuttamaan vesien tilaa parantavia toimenpiteitä.

NAPAKKA-hanke tukee Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesien- ja merenhoidon toimenpideohjelman sekä Saaristomeren-ohjelman toteuttamista, sillä se:

- aktivoi ja koordinoi vesienhoidon työtä hankkeen kohdevaluma-alueilla maanomistajatapaamisten ja -yhteistyön avulla.
- toteuttaa konkreettisia pintavesien tilaa parantavia vesienhallinnan toimenpiteitä valuma-alueiden lähtöpuolelta.
- käynnistää ja jatkaa hankkeen kohdealueilla pitkäjänteisemmän ja laajemman pintavesien tilaa parantavan työn, jonka tavoitteena on saada merkittävä määrä konkreettisia vesienhoidon toimenpiteitä toteutettua vuoteen 2035 mennessä.

6 Hanketoimenpiteet ja toteutuksen organisointi

Toimenpidepaketti 0. Hankekoordinaatio ja hanketoimijat

Vastuu: LSVSY ry

Tavoite: Hanketta toteutetaan suunnitelmallisesti ja aikataulussa.

Toimenpiteet:

- 0.1 Hankkeen toteutussuunnitelman laatiminen ja aikataulutus
- 0.2 Hankkeen toteutusryhmän muodostuminen ja säännölliset hankekokoukset
- 0.3 Hankkeen ohjausryhmän perustaminen ja kokoukset
- 0.4 Hankkeen väliraportoinnit ja maksatukset

Hankkeen koordinaattori **Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry (LSVSY ry)** vastaa hankkeen hankesuunnitelman ja aikataulun mukaisesta toteuttamisesta. LSVSY ry hankkeen koordinaattorina vastaa mm. hankkeen yhteyksistä rahoittajaan, hankkeen sisäisestä viestinnästä hankepartnerien kanssa, ohjausryhmätoiminnasta, ohjeiden mukaisten hankemaksatusten toteuttamisesta, ostopalveluiden hankinnasta ja hankeraportoinnista.

Hankkeen **ydintoteuttajat ovat LSVSY ry ja Valonia**, joiden valuma-alue työtä tekevät henkilöt tapaavat ainakin hankkeen alkuvaiheessa vähintään 2 viikon välein suunnittelemaan hankkeen toimintaa ja

keskustelemaan hankkeen etenemisestä. Ydintoteuttajat myös suunnittelevat hankkeen viestintää. Hankkeessa hyödynnetään monialaisesti näiden kahden alueellisen organisaation osaamista ja muuta hanketoimintaa. LSVSY ry vastaa hankkeen käytännön etenemisestä eli muun muassa maanomistajakontaktoinnista ja maastokartoituksista sekä toimenpiteiden suunnittelusta ja luvittamisesta, suunnittelun ja urakoinnin kilpailutuksesta sekä urakoinnin valvonnasta ja yhteydenpidosta maanomistajiin ja toteutusryhmään. Hankkeessa resursseja pyritään painottamaan kolmen kaupungin valuma-alueille hankkeen omarahoitusosuuksia vastaavalla suhdeluvulla, samalla huomioiden paikalliset ja ajankohtaiset vesienhoidon tarpeet.

Hankkeessa **Valonia** toimii LSVSY ry:n koordinaattorin tukena tarjoten asiantuntija-apua vesienhoidon toimenpiteiden suunnittelu-, hankinta- ja toteutustyössä. Valoniassa on asiantuntemusta valuma-alueen toteuttamisesta ja Valonian johdolla hankkeessa myös kehitetään usean kunnan yhteisen valuma-aluekoordinaattorin työtä. Valonia vastaa hankkeessa myös alueellisesta sidosryhmätyöstä NAPAKKA-hankealueen ulkopuolelle sekä hankkeen toimien yhteensovittamisesta muuhun käynnissä olevaan hankealueen kuntien ja Saaristomeren valuma-alueen vesien- ja luonnonhoidon työhön. Hankkeessa Valoniassa on viestinnän koordinoitavuus, jonka lisäksi Valonia osallistuu asiantuntijatyönä yleisötilaisuuksiin ja kansalliseen verkosto- ja sidosryhmätyöhön. Valonia osallistuu kuntien sisäisen työn kehittämiseen vesienhoidon huomioimiseksi kunnan toimissa. Valonia koordinoi Varsinais-Suomen vesistökuunnostusverkostoa ja sekä Saaristomeren ohjelman toimeenpanoa sekä useita muita valuma-aluehankkeita Varsinais-Suomessa.

Hankkeen **toteutusryhmä koostuu LSVSY ry, Valonian, Kaarinan, Paimion ja Naantalien kaupunkien** hankkeen toteuttamiseen nimetyistä edustajista. Toteutusryhmä kokoontuu vähintään 2 kuukauden välein seuraamaan ja suunnittelemaan hankkeen toteutumista.

Hankkeelle perustetaan **ohjausryhmä**, jonka kokoonpano sovitaan hankkeen alkaessa. Hankkeen ohjausryhmässä voisivat olla esimerkiksi WWF Suomi, Suomen metsäkeskus, MTK-Varsinais-Suomi ja/tai MTK:n paikallisyhdistyksien edustajat, MHY Lounametsä, rahoittajan edustaja Lounais-Suomen Elinvoimakas, kuntaedustajia esim. Maaseutupalvelut.

Naantalien, Kaarinan ja Paimion kaupungit osallistuvat hankkeen rahoitukseen sekä tukevat hankkeen toimintaa oman kuntansa alueella virkatyönä. Hankkeen kunnat osallistuvat yleisö- ja asukastilaisuuksien järjestämiseen mm. avustamalla tapahtumapaikkojen järjestelyissä sekä viestivät ja tiedottavat hankkeen asioista omissa viestintäkanavissaan.

Toimenpidepaketti 1. Toimenpidekohteiden kartoitustyö

Vastuu: LSVSY ry

Tavoite: Toteuttamiskelpoisia toimenpidekohteita on kartoitettu hankevaluma-alueilta

Kartoitustyön toimenpiteet:

- Kohdevaluma-alueiden paikkatietoaineistojen koonti
- Aloitustiedotteet ja aloitustapaamiset kohdevaluma-alueilla
- Maanomistajatapaamiset koko hankeaikana
- Sidosryhmätapaamiset alueen eri toimijoiden kanssa
- Maastotapaamisten raportointi ja paikkatietoaineistot

Kohteiden kartoitus on olennainen osa hankkeen taustatyötä, ja sitä on tarkoitus tehdä läpi hankkeen. **Kartoitustyötä toteutetaan pääsääntöisesti maanomistajalähtöisesti**, mutta erityisesti hankkeen alkuvaiheessa aineistojen keräämisessä ja läpikäymisessä hyödynnetään hankkeen toteutusryhmää. Hankkeen käynnistyessä aiemmat kysely-, selvitys- ja toimenpideaineistot sekä olemassa olevat paikkatietoaineistot kootaan kartoitustyön pohjaksi.

Maanomistajien kanssa pohditaan sopivia vesienhoidon toimenpiteitä ja vesienhallintakohteille soveltuvia paikkoja hankealueilla. Lisäksi osalla hankealueen valuma-alueista on olemassa valuma-alueille laadittuja toimenpidesuunnitelmia. Näillä alueilla valuma-aluekoordinaattori kontakti maanomistajia myös erilaisissa suunnitelmissa tunnistettujen toimenpidetarpeiden osalta. Lisäksi hanke järjestää tarvittaessa sidosryhmätapaamisia alueiden eri toimijoiden kanssa. Hankkeen aloitusvaiheessa kohdevaluma-alueilla järjestetään aloitustapaamiset sekä tiedotetaan paikallisia toimijoita toiminnan käynnistymisestä.

Jo hankkeen valmistelun aikana syksyllä 2025, Saaristomeri-ohjelman kyselyä valuma-alueen vesien käytöstä ja tilasta markkinoidaan hankkeen kohdekunnissa. Kyselyssä kerätyt vastaukset analysoidaan yhteistyössä Saaristomeri-ohjelman kanssa, ja kyselyn avulla löytyneet kontaktit hyödynnetään hankkeen toimenpidekohteiden kartoitustyössä.

Kaikista hankkeessa kartoitetuista kohteista koostetaan muistio- ja paikkatietoaineisto esimerkiksi ympäristöhallinnon käyttöön sekä tulevaa työtä ja hankkeita varten. Siten myös toteuttamatta jääneet kohteet jäävät talteen.

Tulos 1. Hankealueiden vesiensuojelun erityispiirteet tunnistettu ja vesienhoitoa edistävät kohteet on kartoitettu. Kartoitetuista kohteista on tuotettu muistiot ja paikkatietoaineisto.

Mittarit toimenpiteen toteutumiselle:

xx kpl kartoitustyössä kontaktoituja maanomistajia
xx kpl toimenpidekartoitukseen liittyvien tilaisuuksien määrä
xx kpl järjestettyjä maastotapaamisia
xx kpl tunnistettuja ja dokumentoituja toimenpidekohteita

Toimenpidepaketti 2. Uusien vesienhoitokohteiden toteuttaminen

Vastuu: LSVSY ry

Toimenpiteet:

2.1. Rakennettavien kohteiden valinta ja suunnittelu

Toimenpiteessä valitaan hankkeeseen soveltuvia kohteita ja tehdään kohteiden toteuttamiseksi tarvittavat suunnitelmat ja selvitykset. Valinnoissa painotetaan luontopohjaisuutta, valuma-aluekäytävyyttä ja kohteita, jotka vähentävät Saaristomeren ravinnekuormitusta sekä lisäävät veden viipymää ja tasaavat veden virtausta. Valuma-aluekäytävyydessä valinnassa painotetaan maa- ja metsätalousalueille tehtäviä kohteita. Toimenpiteet valitaan niin, että ne tukevat maa- ja metsätalouseläinten rajat ylittävää yhteistyötä. Toimenpiteiden tekninen suunnittelutyö toteutetaan pääsääntöisesti ostopalveluna, mutta pienempien toimenpiteiden osalta suunnittelu voidaan toteuttaa myös hankkeen toimesta.

Seuranta:

xx kpl suunnitteluun valittua kohdetta
xx kpl suunniteltua kohdetta
xx kpl suunnittelussa kontaktoitua maanomistajaa

2.2. Vesienhoitoa edistävien kohteiden toteutus

Hankkeessa keskitytään niihin tutkitusti toimiviin toimenpiteisiin, joilla lisätään veden viipymää ja tasataan virtaamia. Hankkeessa painotetaan Saaristomeren ravinnekuormitusta vähentäviä luontopohjaisia toimenpiteitä. Toimenpiteillä vähennetään uomaeroosiota ja maa-aineksen huuhtoutumista vesistöihin samalla lisäten luonnon monimuotoisuutta. Toimenpiteet tukevat myös tulvanhallintaa ja soveltuvat yhteen vesiensuojelun ja tuotanto-olosuhteiden parantamista sekä ilmastomuutokseen sopeutumista ja sen vaikutusten hillitsemistä.

Kohteita toteutetaan mahdollisuuksien mukaan myös alueellisena hankeyhteistyönä, jolloin hankkeiden synergiaetuja pystytään hyödyntämään. Toteutettavia kohteita varten hankitaan kaikki tarvittavat luvat ja suostumukset ennen kohteiden toteuttamista. Toteutetuista kohteista koostetaan paikkatietoaineisto ympäristöhallinnon käyttöön. Hankkeen toimenpidekohteiden toteutuksessa tullaan mahdollisuuksien mukaan hyödyntämään paikallista talkookonetyötä, joka osaltaan lisää hankkeen toimenpiteiden toteutuksen kustannustehokkuutta.

Saaristomeren rannikkoalueen seuranta toteutetaan säännöllisesti Coastrider -menetelmän avulla VOIMAKAS-yhteistyöhankkeessa. Hankkeessa toteutettaville vesienhoidon toimenpiteille ei järjestetä erillistä seuranta, vaan vastaanottavien vesialueiden pitkän aikavälin vaikutuksien seurannassa hyödynnetään VOIMAKAS-yhteistyön ja julkishallinnon seurantatietoa.

Seuranta:

xx kpl toteutettua kohdetta

- **kosteikko**
- **rannikkovesien kunnostus (esim. hauki- ja rantakosteikot)**
- **mosaiikkimainen ruoko- tai vesikasvien niitto**
- **soiden ja metsäojituksen ennallistaminen**
- **kaksitasouoma**
- **tulvatasanne**
- **luonnonmukainen pohjakynnys**
- **uusi suojakaista- tai suojavyöhyke**
- **purokunnostus**
- **pintavalutuskenttä**

Toimenpiteet ja niihin liittyvät valintakriteerit:

Kosteikot ja laskeutusaltaat

- Hankkeessa rakennetaan monivaikuttaisia kosteikkoja, jotka pidättävät niin vettä kuin ravinteita ja kiintoainesta ja lisäävät samalla luonnon monimuotoisuutta. Tarvittaessa hankkeessa voidaan kunnostaa ja parantaa jo toteutettujen kosteikkojen tai laskeutusaltaiden toimintaa muuttamalla ne monitavoitteisiksi monimuotoisuuskosteikoiksi. Kosteikkojen koko määritetään yläpuolisen valuma-alueen mukaan siten, että kosteikon pinta-ala on vähintään 0,5 % yläpuolisen valuma-alueen pinta-alasta. Kohteen mukaan voidaan kuitenkin alaltaan pienempiäkin kosteikkoja harkita rakennettavaksi esimerkiksi silloin, kun valuma-alueelle on suunnitteilla myös muita vesienhallintatoimenpiteitä. Tutkimusten mukaan useampi pieni kosteikko valuma-alueella on vesiensuojeluratkaisuna tehokkaampi kuin yksi suuri. Pinta-alavaatimuksesta voidaan poiketa myös, jos valuma-alueella on jo kosteikkoja tai esimerkiksi luontaisia lampareita, lampia, soita ja järviä. Laskeutusaltaita toteutetaan soveltuvien osien muiden vesienhallintatoimenpiteiden yhteydessä, mutta ei yksittäisenä toimenpiteenä. Kosteikkojen ja

laskeutusaltaiden yhteydessä hyödynnetään uppopuita ja monimuotoisuutta lisääviä elementtejä, kuten vesiensuojelua tai pölyttäjiä tukevien kasvien istuttamista. Hankkeessa toteutettavat kosteikot voidaan myös tarvittaessa toteuttaa ns. monitavoitteisina esimerkiksi maatalouden kasteluvesiallas-kosteikko yhdistelmänä, ottaen huomioon paikalliset kasteluvesitarpeet.

Rannikkoalueen vesienhoidon toimenpiteet

- Hankkeessa toteutetaan rannikko- ja maa-aluevyöhykkeen vesienhoidon toimenpiteitä kuten rantakosteikkoja, joilla on paikallisesti kiintoaine- ja ravinnekuormitusta pienentävä ja vedenlaatua parantava vaikutus sekä merkittäviä elinympäristö- ja monimuotoisuushyötyjä eliöstölle. Ranta-/haugikosteikoilla on havaittu olevan ravinteita pidättävä vaikutus. Lisäksi nämä alueet toimivat monimuotoisuus keitaina tarjoten lisääntymisalueita kaloille sekä monipuolisia habitaatteja selkärangattomille, sammakkoeläimille, vesilinnuille ja kahlaajille.

Soiden ja metsäojituksen ennallistaminen

- Hankkeessa huomioidaan valuma-alue kokonaisuudessaan ja siten myös yhä enemmän ojitetuista metsistä tuleva ravinnekuormitus ja virtaama. Soita ja metsäojitusta ennallistamalla vaikutetaan erityisesti vesienhallintaan valuma-alueen yläosissa, mikä vuorostaan vähentää tulvahuippujen määrää alavirrassa.

Luonnonmukainen peruskuivatus, uomien luonnontilaistaminen, pohjakynnykset ja tulvatasanteet

- Hankkeessa rakennetaan alueille monia luonnonmukaisen peruskuivatuksen kohteita ja samalla parannetaan uomien vedenjohtokykyä ja vedenlaatua. Maanomistajille kohteita markkinoidaan mm. kunnossapitotarpeen vähenemisellä ja tulvasuojelulla. Luonnonmukaisen peruskuivatuksen lisäksi hankkeessa etsitään kohteita, joissa suoraksi ruopattuja uomia voidaan muuttaa luonnontilaisemmiksi tai vesi voidaan jopa palauttaa takaisin kuivattuun uomaan. Alivesivirtaaman ylläpitäminen kuivinakin kesinä voidaan toteuttaa rakentamalla pohjakynnyksiä. Uoman kuivumisen estäminen vähentää uomaeroosiota ja parantaa siten vesiensuojelua. Soveltuviin paikkoihin rakennetaan myös tulvatasanteita.

Tulos 1. Hankkeessa toteutettujen vesiensuojelutoimenpiteiden ansiosta hankealueiden vesien ravinne- ja kiintoainekuormitus on vähentynyt

Tulos 2. Veden viipymä on kasvanut ja eroosio vähentynyt hankevesistöjen valuma-alueilla

Toimenpidepaketti 3. Vesienhallinnan jatkuvuuden turvaaminen ja sidosryhmätyö

3.1. Paikallistoiminnan tukeminen ja osaamisen kehittäminen

Hankkeen valuma-aluekoordinaattori (LSVSY) tarjoaa hankealueella asiantuntija-apua vesiensuojeluasioissa. Valuma-aluekoordinaattori on läsnä valuma-alueilla ja tulee siten maanomistajille tutuksi. Aiempien hankkeiden kokemuksesta, on tärkeää luoda heti hankkeen alkaessa luottamus koordinaattorin ja maanomistajien välillä, jolloin toimenpiteiden edistäminen on sujuvampaa.

Koordinaattori yhdessä Valonian kanssa toimii vesienhoidon asiantuntijana tukien paikallista vesienhoidon työtä ja edistäen kohteita. Maanomistajille kerrotaan myös rahoitusmahdollisuuksista, jotka mahdollistavat vesienhoitotoimia (esim. ei-tuotannollisten investointien tuki, yhteinen ojitusinvestointi ja Metka). Valuma-aluekoordinaattorin neuvontatyö ei ole NEUVO-palvelun kanssa päällekkäistä toimintaa, vaan neuvontaa toteutetaan yleisemmällä tasolla suoraan maanomistajille sekä esimerkiksi pellonpiennartapaamisin, purotreffein ja ojakävelyin, vertaisoppimisryhmin, vesistöiltoina ja neuvontaklinikoina. Paikallistoiminnan tukemisessa pyritään jalkauttamaan WWF Suomen vaikuttavaksi ja tehokkaaksi havaittua maanomistajalähtöistä toimintamallia hankealueella.

Paikallistason toiminnan tukemisessa huomioidaan myös alueelliset erityispiirteet. Maanomistajille kerrotaan mm. vesien ja kuormitusriskien hallinnan mahdollisuuksista, happamista sulfaattimaista, RUSLE-eroosiomallista, jolloin maanomistajat pystyvät huomioimaan omien maidensa vesiensuojelun kannalta olennaiset piirteet suunnitellessaan esim. maidensa käyttöä ja kuivatusta.

Hankkeessa edistetään paikallisten toimijoiden ja maanomistajien vertaisoppimista valuma-aluekoordinaattorityöllä, paikallisissa tilaisuuksissa sekä tarvittaessa maastoretkin esimerkkikohteille. Lisäksi hankkeessa tuetaan hankealueen paikallisia toimijoita, erityisesti paikallisia yhdistyksiä, vesienhoidon toimien ja hankkeiden toteuttamisessa. Hankkeen tapahtumat ovat osa Varsinais-Suomen vesistö-kunnostusverkoston toimintaa, ja tämä näkyy muun muassa hankkeen viestinnässä.

Mittarit:

- xx kpl hankkeen järjestämät tilaisuudet/tapahtumat**
- xx kpl hankkeen esittely muiden järjestämissä tilaisuuksissa**
- xx kpl maanomistajakontaktia**
- xx kpl yleisöretkeä maastokohteille**
- xx kpl maanomistajille järjestettyä koulutusta**
- xx kpl koulutuksiin osallistuneiden määrä**

3.2. Yhteistyöverkoston tiedonvaihto

Varsinais-Suomen vesiensuojeluaktiivisuus on kasvanut selvästi viime vuosina Saaristomeri-ohjelman vauhdittamana ja Saaristomeren tilan parantamiseksi Varsinais-Suomessa toimii useita erilaisia toimijoita. Yhteistyön kehittäminen, tiedonvaihto sekä vertaisoppiminen yhteistyöverkostoissa on tärkeää koko Saaristomeren valuma-alueen vesienhoidon työn vaikuttavuuden, resurssitehokkuuden ja jatkuvuuden takaamiseksi.

Varsinais-Suomessa alueellisena vesiensuojelutoimijoita kokoavana tahona toimii alueellinen Varsinais-Suomen vesistö-kunnostusverkosto. Saaristomeren valuma-alueen vesiensuojelua toimeenpannaan parhaillaan myös Varsinais-Suomen ELY-keskuksen johtamana Saaristomeri-ohjelman toimeenpanolla. Valonia ja LSVSY sekä Kaarinan ja Paimion kaupungit (vaihtuvina kuntajäseninä 2025–2026) ovat mukana Varsinais-Suomen Vesistö-kunnostusverkoston suunnitteluryhmässä. Lisäksi Valonia on mukana Saaristomeri-ohjelman toimeenpanotyössä. Hankkeen toimijoiden aktiivinen osallistuminen alueelliseen työhön sujuvoittaa tiedonvaihtoa muiden toimijoiden ja hankkeiden kanssa. Hankkeessa tehdään tiivistä yhteistyötä muilla valuma-alueilla toimivien vastaavien hankkeiden kanssa sekä osallistutaan yhteisiin tapaamisiin ja tilaisuuksiin.

Maakunnallista ja valtakunnallista yhteistyötä toteutetaan erilaisten yhteistyöryhmien sekä hanketoimija- ja kuntayhteistyön kautta. Verkostojen tiedonvaihtoa toteutetaan esim. rannikkovesien kunnostusverkostossa, joka kokoontuu säännöllisesti ja kokoaa yhteen Varsinais-Suomen, Uudenmaan ja Satakunnan alueiden vesiensuojelutoimijoita. Lisäksi Varsinais-Suomen ELY-keskus ja Valonia on järjestänyt vuosittain Varsinais-Suomen ja Satakunnan maa- ja metsätalouden vesiensuojelun hanketoimijoiden yhteistyötapaamisia, joissa edistetään hankkeiden ja hanketoimijoiden välistä yhteistyötä ja tiedonvaihtoa.

Tulos 1. Maanomistajat ovat tietoisia ja kiinnostuneita erilaisista vesienhoidon toimenpiteistä ja niihin liittyvistä rahoitusmahdollisuuksista

Tulos 2. Paikallistoimijat (esim. vesiensuojeluyhdistykset) edistävät (suunnittelu ja rahoitus) ja toteuttavat vesien tilaa parantavia toimia

Tulos 3. Toteutetut kohteet ovat monitavoitteisia ja niiden toteutuksessa on huomioitu eri intressiryhmien arvoja. Kohteet toimivat erinomaisina esimerkkeinä kannustamaan myös muita toimijoita paikallisesti sekä laajemmin Varsinais-Suomessa ja muualla Suomessa

Tulos 4. Saaristomeri-ohjelman työsuunnitelman sekä Varsinais-Suomen ja Satakunnan vesienhoidon toimenpideohjelmien ja vesipuitedirektiivin toimeenpanotyö sidosryhmätyön avulla.

Tulos 5. Vesienhoidon työn resurssitehokkuuden, osaamisen ja jatkuvuuden paraneminen yhteistyön avulla.

Toimenpidepaketti 4. Viestintä

Vastuu: Valonia

Tavoite: Hankkeen viestintä on positiivista ja kannustaa maanomistajia selvittämään omat vesienhoidon mahdollisuutensa ja lähtemään mukaan hankkeeseen. Viestinnän avulla saadaan myös tiedotettua laajemmin, mitä hankkeessa tapahtuu. Viestintää tehdään paikallislähtöisesti.

Toimenpiteet:

Hankkeen viestinnän päätavoite on kannustaa yksityisiä maanomistajia ja erilaisia ryhmiä tunnistamaan vesienhoidon toimenpidekohteita ja innostaa toimenpiteiden toteuttamiseen hankkeen kanssa.

Hankkeen alkaessa jokaiselle hankevaluma-alueelle laaditaan sidosryhmäanalyysi, jonka avulla hankekoordinaattori ja hanketyöryhmä parhaiten tutustuvat kyseiseen valuma-alueeseen. Sidosryhmäanalyysin avulla tunnistetaan muun muassa aktiiviset yhdistykset, tärkeät yksittäiset henkilöt, yritykset ja muut hankkeen toteutumisen kannalta oleelliset tahot.

Hankkeen pääkohderyhmä ovat maanomistajat, joita kannustetaan ympäristöystävällisiin toimenpiteisiin tiedon lisäämisen ja rakennettujen kohteiden avulla. Hankkeen viestinnässä panostetaan yhteistyöhön paikallismedioiden ja (ympäristö)toimittajien kanssa, minkä avulla maksimoimaan viestinnän näkyvyys sekä hankkeen toiminta-alueella että keskeisissä sidosryhmissä. Hankkeen viestintä toteuttaa Saaristomeri-ohjelman työsuunnitelman mukaista viestintää ja hankkeen viestinnässä tehdään yhteistyötä myös muiden Saaristomeri-toimijoiden kanssa laajemman kohdeyleisön saavuttamiseksi. Hankkeessa saatavia esimerkkejä pyritään myös esittelemään erilaisissa tilaisuuksissa ja webinaareissa. Erityisesti hankkeessa toteutetuista toimenpidekohde-esimerkeistä ja niistä saaduista kokemuksista viestitään hanketoimijoiden viestintäkanavissa sekä mahdollisuuksien mukaan muissa viestintäkanavissa ja tilaisuuksissa.

Hankkeessa viestitään paikallislähtöisesti, jolloin hankkeeseen osallistuvien kuntien Kaarinan, Naantalın ja Paimion kaupunkien viestintäkanavat ovat tärkeässä roolissa maanomistajien tavoittamiseksi. Tärkeänä kohderyhmänä ovat maanviljelijät, jolloin viestiä vesienhoidon toimenpiteistä välitetään kuntien maaseutupalveluiden kautta.

Viestinnässä on tavoite olla paikallislähtöinen, jolloin alueiden maanomistajat lukevat hankkeesta itselleen tutuista medioista, kuten Kaarina-lehti, Rannikkoseutu, Kunnallislehti. Lisäksi on tavoite saada artikkeleja ammattilehtiin.

Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistyksen hanketiedottaminen ja viestintä tapahtuu pääosin sosiaalisen median kautta. Hankkeelle laaditaan yhdistyksen kotisivuille lyhyt hankekuvaus, jota ei päivitetä aktiivisesti. Eri tilaisuuksista ilmoitetaan suoraan hankkeessa oleville maanomistajille MTK-paikallisyhdistysten kautta.

[illegible]

8 Riskit ja niiden hallinta

Hankkeen keskeisenä riskinä on erityisesti kohteiden toteutuksen viivästyminen. Osa kohteista saattaa edellyttää esimerkiksi vesilain mukaista lupaa. Lisäksi osa kohteista voi edellyttää erilaisia tutkimuksia ja lisäselvityksiä, jotka voivat aiheuttaa prosessien viivästymistä ja venymistä. Suunnittelijoiden vähäinen määrä ja siitä aiheutuva liiallinen työmäärä, Lupa- ja valvontaviraston rajalliset resurssit lausuntojen antamiselle ja lisäksi erityisesti sääolosuhteet voivat viivästyttää tai siirtää kohteiden toteuttamista. Viivästysten aiheuttamaa riskiä hillitsee huomattavasti rahoituksen jakautuminen usealle vuodelle sekä Naantalin Merimaskun osalta kohteet, joiden toteutukselle on jo hankkeen hakuvaiheessa maanomistajien suostumus.

Hankkeessa keskeisenä riskinhallinnan työkaluna on laaja toimenpidevalikoima. Hankkeeseen valitaan mukaan monen tasoisia kohteita. Pääosin hankkeeseen valikoidaan sellaisia toimenpidekohteita, jotka eivät edellytä vesilain mukaista lupaa. Mahdollisia haastavia kohteita ei kuitenkaan kokonaan suljeta hankkeen ulkopuolelle, sillä kohteet tuovat arvokasta kokemusta ja tietoa.

Riskinä on myös halukkaiden maanomistajien kiinnostuksen puute ja epäröinti hankkeessa edistettyjä toimenpiteitä kohtaan. Tyypillisesti maanomistajat haluavat pohdinta- ja harkinta-aikaa ennen suostumusta ja toimenpiteiden tarkempaa teknistä suunnittelua sekä keskusteluja eri alan ammattilaisten kanssa. Tätä riskiä minimoidaan aktiivisella, positiivisella ja kannustavalla viestinnällä, jotta maanomistajat rohkaistuvat ehdottamaan maa-alueillaan olevia kohteita hankkeelle.

9 Hankebudjetti

Hankkeen kesto on kaksi ja puoli vuotta (1.6.2026–31.12.2028). Hankkeen kokonaisbudjetti on 617 000 euroa, josta haettavan ELY-keskuksen avustuksen osuus on 432 000 euroa.

Haettava avustusosuus on 70 % hankkeen rahoituksesta. Korkeampi haettava avustusosuus perustuu Saaristomeri-ohjelman sekä vesien- ja merenhoidonsuunnitelmien laajamittaiseen tavoitteiden tukemiseen sekä hankkeen merkittävyyteen Varsinais-Suomen kuntayhteistyön kehittämiseksi. Suurelta osin hankkeen omarahointus on katettu kuntien ja kuntarahoitusperusteisten organisaatioiden (LSVSY ja Valonia) toimesta. Kuntien mahdollisuus rahoittaa Saaristomeri-ohjelman ja vesien- ja merenhoidon suunnitelmien toimeenpanotyötä on rajallinen, jonka vuoksi hankkeen korkeampi valtion avustusosuus on edellytys hankkeen toteutumiselle.

Taulukko 2: Hankkeen kokonaisbudjetti.

NAPAKKA-hankkeen kokonaisbudjetti				
Kululaji (€)	2026	2027	2028	Yhteensä
Henkilöstökulut	28 000	67 000	65 000	160 000
Matkakulut	2 900	6 640	6 400	15 940
Ostopalvelut (toimenpiteiden suunnittelu ja toteuttamistyö sis. materiaalit ja tarvikkeet)	25 000	130 000	242 660	397 660
Muut kulut (mm. retket, kokoukset, tilaisuudet)	1 400	5 000	5 000	11 400
Yleiskustannukset (20 %)	5 600	13 400	13 000	32 000

Yhteensä (€)	62 900	222 040	332 060	617 000
---------------------	---------------	----------------	----------------	----------------

Taulukko 3: Hankkeen rahoitussuunnitelma.

Rahoitussuunnitelma	€	%
ELY-keskuksen avustus	432 000	70,0 %
Omarahoitus		
Lounais-Suomen vesiensuojeluyhdistys ry	15 000	2,4 %
Naantalin kaupunki	50 000	8,1 %
Kaarinan kaupunki	50 000	8,1 %
Paimion kaupunki	25 000	4,1 %
Valonia	5 000	0,8 %
Saaristomeren suojelurahasto	15 000	2,4 %
Kuntien viranomaisten virkatyö	10 000	1,6 %
Talkootyö	15 000	2,4 %
Hankekumppanit yhteensä	185 000	30,0 %
Hankkeen kokonaisbudjetti	617 000	100,0 %